

מפרט מבחן המיצ"ב בעברית לכיתה ה' – התש"ע

במבחן נבדקים שלושה תחומים על-פי המפורט להלן:

- הבנת הנקרא** נבדקת באמצעות שלושה טקסטים, משלוש סוגות, ובעקבותיהם שאלות. השאלות הן מסוגים שונים (כגון שאלות מסוג רב-בררה ושאלות "פתוחות"), ובאמצעותן נבדקים ממדים שונים של הבנת הטקסט, המפורטים בטבלה ובנספח. בכל אחד מן הממדים נכללות שאלות ברמות קושי שונות.
- הבעה בכתב** נבדקת באמצעות מטלות כתיבה המפורטות בטבלה בעמוד הזה וגם על-פי **התשובות** על חלק מן השאלות **בפרקים של הבנת הנקרא**. מטלות הכתיבה נבדקות על-פי ממדי ההערכה המפורטים בנספח.
- לשון ומטה לשון** – התחום נבדק בזיקה לטקסטים הנכללים בפרקים של הבנת הנקרא ובזיקה למטלות הכתיבה.

תחום	פירוט	משקל יחסי	הערות
1	<p>הבנת הנקרא</p> <p>על-פי תכנית הלימודים*: פרקים ג' ו-ד'</p> <p>סוגי הטקסטים:</p> <ul style="list-style-type: none"> טקסט סיפורי טקסט מידע (כגון טקסט מכתב-עת או מאנציקלופדיה) טקסט שימושי (כגון טקסט מדריך או מפעיל) <p>ממדי ההבנה:</p> <ul style="list-style-type: none"> המשמעות הגלויה בטקסט: איתור מידע המשתמע מתוך הטקסט: היסק והכללה על-פי הטקסט יישום, הערכה וביקורת 	60%–65%	<ul style="list-style-type: none"> אורך טקסט עד 600 מילים (עד שני עמודים וחצי). נושאי הטקסטים הם מתחומי עניין שונים. לחלק מן הטקסטים נלווים קטעים קצרים (חזותיים או מילוליים).
2	<p>הבעה בכתב</p> <p>על-פי תכנית הלימודים*: פרקים ג' ו-ד'</p> <p>סוגי הכתיבה:</p> <ul style="list-style-type: none"> כתיבת סיפור כתיבה למטרות טיעון ושכנוע כתיבת תיאור כתיבה למטרות הסבר <p>ממדי ההערכה:</p> <ul style="list-style-type: none"> תוכן מבנה לשון 	25%–30%	<p>מטלות הכתיבה הן בזיקה לטקסט או ללא זיקה אליו.</p>
3	<p>לשון ומטה לשון</p> <p>על-פי תכנית הלימודים*: פרקים ג' ו-ד'</p> <p>ממדי ההערכה:</p> <ul style="list-style-type: none"> מבנה מילה צורות פועל פיסוק מילות קישור <p>ממדי ההערכה:</p> <ul style="list-style-type: none"> הכרה הבנה שימוש 	10%–15%	<ul style="list-style-type: none"> דגש על המשמעות של הצורות/המבנים ועל השימוש בהם. דגש על הבנת התפקידים של הרכיבים הלשוניים אין דרישה לציון הכלל הדקדוקי או להגדרת מושגים דקדוקיים.

* תכנית הלימודים לבית הספר המ"מ והממ"ד "חינוך לשוני: עברית – שפה, ספרות ותרבות" (תשס"ג), ירושלים, האגף לתכנון ולפיתוח תכניות לימודים, המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך, התרבות והספורט.

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, ת"ד 7222, תל-אביב מיקוד 67102
 טל' 03-7632888, פקס. 03-7632889 • rama@education.gov.il
 אתר ראמ"ה: <http://rama.education.gov.il>

עמוד 1 מתוך 3 עמודים

מפרט מבחן המיצ"ב בעברית לכיתה ה' – התש"ע

נספח למפרט

1.	הבנת הנקרא – פירוט ממדי ההבנה
	<p>א. המשמעות הגלויה בטקסט : איתור מידע (כ-20%)</p> <ul style="list-style-type: none"> • איתור פרטי מידע המפורשים בטקסט • איתור הגדרות, הסברים ורעיונות המפורשים בטקסט • זיהוי קשרים לוגיים המפורשים בטקסט <p>ב. המשתמע מתוך הטקסט : היסק והכללה על-פי הטקסט (כ-60%)</p> <ul style="list-style-type: none"> • הבנת מילים וביטויים בהסתמך על הכתוב בטקסט • הבנת קשרים לוגיים שאינם מפורשים בטקסט • אֶחָזוֹר מידע : ארגון המידע המופיע בטקסט – מיון פריטים ויצירת קטגוריות • הבנת רעיונות המשתמעים מן הטקסט • הבנת קשרים בתוך הטקסט תוך כדי הסתייגות באזכורים • השוואה בין רעיונות, תכונות ופרטי מידע • הבנת טענות-על ומסרים עיקריים • הבחנה בין עובדה ובין דעה בטקסט <p>ג. יישום, הערכה וביקורת (כ-20%)</p> <ul style="list-style-type: none"> • העלאת השערות בהסתמך על הכתוב • הבעת עמדה מנומקת על הכתוב • יישום הנלמד מן הטקסט בהקשרים אחרים • הערכת מטרתו של הטקסט • הערכת עמדתו של הכותב • הבנת התפקידים של רכיבי המבנה • הבנת התפקידים של טקסטים נלווים (כגון שלט, מודעה, מפה, טבלה, איור) • זיהוי משלב הלשון ומשמעותו

.2. הבעה בכתב – פירוט ממדי ההערכה	.2
<ul style="list-style-type: none"> • תוכן (50%) <ul style="list-style-type: none"> א. פיתוח התוכן: פירוט, מורכבות, הצגת נקודות ראות שונות, עושר רעיוני וכד' ב. צמידות ורלוונטיות למטלת הכתיבה, לנושא ולמטרה ג. מודעות לנמען: הכללת המידע הדרוש לנמען לשם הבנת הטקסט • מבנה (20%) <ul style="list-style-type: none"> א. התאמת המבנה הרטורי לסוג הכתיבה ולדרישות המטלה ב. יצירת רצף הגיוני בין משפטים, בין רעיונות ובין חלקים שונים של הטקסט (קישוריות ולכידות) ג. הצגת הכתוב וארגונו על-פני העמוד (כגון הפרדה בין מילים, בין פסקות ובין כותרת לטקסט) • לשון (30%) <ul style="list-style-type: none"> א. משלב לשוני: שימוש בלשון ההולמת את הנושא, את הנמענים ואת המטרה, כפי שהם מוגדרים במטלת הכתיבה ב. אוצר מילים: עושר לשוני ודיוק במשמעות ג. תחביר: מבנה משפט תקין, התאם דקדוקי (מין, מספר וכד'), שימוש נכון במילות יחס ד. פיסוק: שימוש הולם בסימני הפיסוק (נקודה, סימן שאלה, נקודתיים, סימן קריאה ומירכאות לציון ציטוט) ה. כתיב: אי-השמטת אותיות והיעדר טעויות 	
.3. לשון ומטה לשון	.3
<ul style="list-style-type: none"> • חיפוש מילה במילון לפי סדר אלפביתי, חיצוני ופנימי • זיהוי מבנה מילה, תחיליות וסיומות (כגון כינויים חבורים) • יחסי משמעות בין מילים: נרדפות וניגודיות • הבנת המושג "שורש" ותפקידו (משפחות מילים) • זיהוי זמנים וגופים של הפועל ושימוש תקין בהם • התאמה במין ובמספר בין שמות עצם, פעלים ושמות תואר • הבנת המשמעות של מילות הקישור (כגון אך, אבל, לכן, משום ש..., טרם) • הבנת התפקיד של סימני הפיסוק (נקודה, סימן שאלה, נקודתיים, מירכאות, סימן קריאה ושלוש נקודות) 	

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, ת"ד 7222, תל-אביב מיקוד 67102
 טל' 03-7632888, פקס. 03-7632889 • rama@education.gov.il
 אתר ראמ"ה: <http://rama.education.gov.il>

עמוד 3 מתוך 3 עמודים